

9. Sınıf Türk Edebiyatı Göstermeye Bağlı Edebi Metinler Testi Çöz 1

1. Tek aktörlü, taklit ve sözü, karşılıklı konuşmaya dayalı geleneksel seyirlik oyunların en eskilerinden olup 17. yy'dan beri "bebek , çömçe gelin" gibi isimlerle yaygındır. El kuklacısı, küçük bir sahnenin ardından iki eliyle kuklaları oynatır ve karşılıklı konuşturur. İpli kuklada ise sahnenin üstünden iplerle kuklaları hareket ettirilir.

Oyunun baş kahramanı ---- kurnaz ve hazır cevaptır, ----- ise varlıklı bir kişidir.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İbiş – İhtiyar
- B) Karagöz – Hacıvat
- C) Kavuklu – Pişekar
- D) Tuzsuz Deli Bekir – Bebe Ruhi
- E) Zenne – Balama

Cevap : A

2. **Trajediyle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?**

- A) Çirkin olaylar, seyircinin gözü önünde gerçekleştirilmez, sahne arkasında gerçekleştirilir. Bu olaylar haberciler tarafından sahnede aktarılır.
- B) Üç birlik kuralına uyulur. (Yer, zaman, olay)
- C) Oyunda korolara yer verilir.
- D) Ünlü trajedi yazarları: Aiskhylos, Eurupides, Sophokles, Corneille, Racine'dir.
- E) Konular hayali unsurlardan oluşur. Gerçekle hiçbir bağı yoktur.

Cevap : A

3. I. Çelebi (genç ve züppe mirasyedi)
II. Altı Kulaç Bebe Ruhi (aptal cüce)
III. Tuzsuz Deli Bekir (mahallenin belalı kabadayısı)
IV. Matiz (sarhoş)
V. Pişekar (yarı aydın kişi)

Yukarıda numaralanmış adlardan hangisi Karagöz oyununu için kullanılmaz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Cevap : A

4. Köyde, kasabada yaşayan insanların, özellikle düğünlerde, uzun kış gecelerinde, eğlenmek ve vakit geçirmek amacıyla sergiledikleri oyunlara, köy seyirlik oyunları denir.

Bu oyunlarda;

- I. Sözlerin doğaçlamaya dayanması
II. Özel bir sahnenin ve dekorun olmaması
III. Siluetlerin ışık yardımıyla perdeye aktarılması
IV. Kişilerin kimi özel kıyafetler giymesi önemli özelliklerdir.

Yukarıdaki numaralanmış öncülerden hangisi ya da hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I. B) I. ve II.
C) Yalnız III. D) II. ve III.
E) III. ve IV.

Cevap : C

5. Karagöz oyununda olduğu gibi orta oyununda da meslek, yöre ve ulusları farklı kişiler kendi şiveleriyle oyuna katılır. Kastamonulu (Hikmet - oduncu), Kayserili (Mayısoğlu - bakkal); Eğimli (kasap), Rumelili (Haso - hamal), Arnavut (Bayram Ağa - celep) bu kişiler

I

arasında sayılabilir.

II

III

IV

V

Yukarıda numaralanmış ulus ve karakter (meslek) eşlemelerinden hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Cevap : C

6. Dekor ve kostüm açısından oldukça zayıf bir türdü benim alanım, izleyiciyi sessizliğe çağırmak; saz, süpürge, tüfek yerine kullanmak için bir sopam vardı bir de mendilim. Taklitler yaparak birçok oyuncunun yapabileceğini tek başıma becerdim.

Yukarıdaki sözlerin sahibi, tiyatronun hangi türünde görev almıştır?

- A) Orta oyunu B) Meddah
C) Köy Seyirlik Oyunları D) Melodram
E) Tuluat

Cevap : B

7. ELEKTRA – Ey asil ailelerin kızları!
Acımı avutmak için bana geldiniz;
biliyorum, anlıyorum; gözümden
bir şey kaçmıyor ama vazgeçmiyo-
rum.
Zavallı babama ağlamaktan kendi-
mi alamıyorum.
- KORO – Sözlerinde pek ileri gitme dikkat et.
Felaketinin nereden geldiğini bilmi-
yor musun?
Kendini böyle feci bir akıbeta düşü-
ren sensin.

**Yukarıda trajediye örnek olan metinden bu türün
hangi özellikleri çıkarılamaz?**

- A) Kişiler soylu kişilerdir.
- B) Manzum olarak yazılır.
- C) Seçkin bir dili vardır.
- D) Koro ve diyalog bölümleri bulunur.
- E) Acı veren olaylar sahnede gösterilmez.

Cevap : B

**8. Aşağıdakilerden hangisi komedi ile dramın ortak
özelliklerindendir?**

- A) Kaba sözlere yer verilmesi
- B) Kişilerin çoğunlukla üst tabakadan seçilmesi
- C) Nazım - nesir karışık oluşturulması
- D) Üç birlik kuralına uyulması
- E) Olayların sadece günlük hayattan seçilmesi

Cevap : A

9. Modern Türk tiyatrosuna en yakın geleneksel Türk tiyatrosu türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orta oyunu
- B) Meddah
- C) Masal
- D) Manzum hikayesi
- E) Karagöz

Cevap : A

10. Şinasi görücü usulü evliliği eleştirmek için ilk yerli tiyatro eseri olan Şair Evlenmesi'ni kaleme almıştır. Komik bir dille, ince alaylarla görücü usulü evliliğin zararlarını anlatmaya çalışmıştır.

Yukarıda verilen bilgiye göre Şinasi, eserini hangi türde oluşturmuştur?

- A) Melodram
- B) Töre komedyası
- C) Entrika komedyası
- D) Feeri
- E) Karakter komedyası

Cevap : B

11. Hareket taklitlerine ve konuşmaya dayalı gölge oyunudur. Usta - çırak geleneği içinde sürdürülen oyunun kendine özgü müziği, değişmeyen figürleri, dekor ve kişileri vardır. Oyundaki güldürü yanlış anlama üzerine kurulmuştur. Tipler imparatorluk yapısının yansımasıdır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Meddah
- B) Köy seyirlik oyunu
- C) Orta oyunu
- D) Halk hikayeleri
- E) Karagöz

Cevap : B

12. Trajediyle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Seyirciye, hayatın acıklı yönlerini göstermek, ahlak erdemini anlatmak için yazılmış manzum eserlerdir.
- B) Konusunu seçkin kimselerin hayatından ya da mitolojiden alır.
- C) Kahramanları tanrılar, tanrıçalar ve soylu kimselerdir.
- D) Kusursuz bir üslubu vardır; kaba sözlere de yer verilir.
- E) Eser baştan sona kadar ağırbaşlı, ciddi bir hava içinde geçer.

Cevap : B